

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Monstris Et Monstrosis, Qvam Mirabilis, Bonvs, Et
Ivstvs, In Mvndo Administrando, Sit Devs, Monstrantibvs**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1647

§. 9. Monstrosus fæminarum, virorumq[ue] fucus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51168](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51168)

Et ante Antonio, quidnam esset actura, detractū alterum merfit, ac liquefactum absorbuit. Iniecit alteri manū L. Plancus index sponsionis eius, eum quoq; paranti simili modo absumere, victūmq; Antoniū pronunciauit, irato homine. Comitetur fama unionis eius parem, capta illa tanta questionis victrice regina dissectū, ut esset in utrisq; veneris auribus Roma in Pantheo dimidia eorum cœna. Nimirum, ut Satyricus dixit:

Nil non permittit mulier sibi, turpe pu- Iuuenal.
tat nil, sat. 6.

Cum virides gemmas collo circumdedit,
& cum
Auribus extensis magnos committit
elenchos.

§. IX.

Monstruosus feminarum virorumq; fucus.

Si formam stellati in hoc sexu cæli, si artem vultus & capillorum colorem mutandi dici tibi cupis, *Habitus feminae*, ait Tertull. lib. de habitu mulierum cap. 4.
Tertullianus, duplicem speciem circumfert, cultum & ornatum. Cultum dicimus, quem mundum muliebrem vocant: ornatum, quem immundum muliebrem conuenit dici. Ille in auro, & argento, & gemmis, & vestibus deputatur: iste in cura capilli, & cutis,

&

Vide hi-
storiam
Antipo-
dum Io.
Gottfr.
pag. 120.
& pag. 145.

Tertoll.
lib. de
cultu fe-
minar:
cap. 51

et earum partium corporis, quæ oculos tra-
hant. Alteri ambitionis crimen intendimus,
alteri prostitutionis. Ridemus Indos, qui cu-
tam floribus pingunt, aut gemmatis vul-
tibus incedunt, & lapillos carni viuae infe-
runt, frontisque atrum lurorem carbonu-
culis & smaragdīs distinguunt, prodeuntq;
discolores, more psittacorum: sed maximè
sic ornant perituros; ut splendidè pereant.
Æquè ridendæ sunt istæ grandes matronæ,
ac nymphæ Palatinæ, quæ faciem fictam
gestant, & effigiem mentiuntur, fucoque
decipiunt amatores. In Dominum enim de-
linquunt, quæ cutem medicaminibus unguunt,
genas rubore maculant, oculos fuliginē colli-
nunt. Displicet illis nimium plastica Dei: in
ipsis redarguunt, reprehendunt artificem om-
nium. Reprehendunt enim cum emendant,
cum adyiciunt, utique ab aduersario artifice
sumentes additamenta ista, id est, diabolo. Nam
quis corpus monstraret mutare, nisi qui et ho-
minis spiritum malitia transfigurauit? ille in-
dubitatè huiusmodi ingenia concinnauit, ut in
nobis quodammodo manus Deo inferret. Quod
nascitur, opus Dei est. Ergo quod fingitur,
diaboli negotium est. Diuino operi, satanae in-
genia superducere, quam scelestum est? Hac

Tertul-

Tertullianus de feminis, & longè plura in duobus diuersis libris. Propertij sunt ista:

Propert.
l. 2. cl. 18.

Vt natura dedit, sic omnis recta figura:

Turpis Romano Belgicus ore color.

Quidenim est aliud, ait Franciscus Patricius, poenitere sui ipsius, & seipsam odio habere, quàm aliam faciem inducere? & visco, cerussa, fuco, alijsq; pigmentis naturam violare? Qui quòd paulo post, ablutis adulterinis coloribus, ad formam pristinam redit, non sine irrisione omnium familiarium, & cum damno etiam nativæ venustatis? Ex illis namq; venenis ruga ante tempus faciem arant, oculi caligant, dentes obscuriores sunt: animaq; uxoris pessimè olet. His commentitijs coloribus foeditatē aspectus, & contemptum sibi comparant, odiumq; viri. Et præsertim,

Francisc.
Patricius
de instit.
Reip. l. 4.
cap. 5.

Cùm miseri viscantur labra mariti.

Quare inter amoris remedia præscribitur respiscere cupienti, vt improuisus adsit, & Sirenulæ suæ vitia deprehendat.

Tu quoq; , compositis sua cùm linit ora venenis,

Ouid. l. 1.
de Remed.

Ad domina vultus, nec pudor obstat eas.

Pyxidas inuenies, & rerum mille colores;

Et sners in tepidos oesypa lapsa sinus.

Illas

*Illas tuas redolent, Phineu, medicamina
mensas:*

*Non semel hinc stomacho nausea fa-
cta meo.*

Longè maior nausea creatur ijs, qui de-
prehendunt suas, galericulum gestare, at-
que ascititijs pilis, à meretrice, aut vespil-
lone emtis, vel caluitiem, vel canitiem dis-
simulare, & crispere comas alienas, qui-
bus, tanquam cornicula, alienis plumis su-
perbiunt & triumphant. Multo que maior
nausea mouetur ijs, qui ex vetularum vul-
tibus conijcere volunt, quid de vultibus
futurum sit iuencularum. Quàm multæ
enim scitissimæ pulchritudinis puellæ in-
quantas, quamque cadauerosas, senio for-
mam deuastante, laruas degenerant? Ipsâ
enim naturæ lege illud capillorum quon-
dam succinum auro & gemmis distinctum,
in luridam canitiem, & ingratas capitis ni-
ues, tandemque etiam, velut in Medu-
sæos angues vertitur. Oculi stellis æmuli,
in stillantes & sanguineas lacunas mutan-
tur, vt sine contagio, aut fascino aspici
non possint. Candidum genarum æquor
purpurâ velut corallio relucens, in squalli-
dum aruum rugis aratum, & verrucis, ve-
lut

lut collibus ebulliens, buxantemque luro-
 rem abit, similem folijs autumnalibus, de
 arbore lapsis, quæ virorem amiserunt. Ita-
 que non jam in labris rosæ, non serenitas
 in fronte, sed tristis nubes sedet, quæ ter-
 ret intuentes. In ore nullum ebur dentium,
 sed quoddam barathrum Auernale. E na-
 so stiria, ex ore mucus, è mento salivæ pen-
 det. Hoc nunc stibium est tam bellæ olim
 puellæ. Ita Tisiphone facta est, quæ olim
 erat Calliope; neque iam in censu habetur
 Gratiarum, sed occurrentibus putatur esse
 quarta Furiarum. Quis non pro monstro
 habeat talem metamorphosin, quæ de
 virginea facie in tam foedam transit Har-
 pyiam? quæ longè, postea in sepulchro
 tabe & vermibus cooperta, foedius erit
 testimonium humanæ vanitatis. Vult hoc
 ita per naturam fieri Author nature, ut
 sciant, quid ornent puellæ, quæ se adeò
 comunt & ornant, ut prodigia videantur;
 quin ut iuvenes quoque nōrint, quid ament.
 Dicturi enim sunt aliquando cum Franci-
 sco Borgia: *Haccine illa sunt lumina, quæ om-
 nium in se oculos convertant? hac venustas il-
 la, quæ aliarū formas extinxerat? Tunc Is-
 bella? Tunc Augusta? Fallunt oculi? aberrat
 mens?*

Andreas
 Schottus
 in vit.
 Francisc.
 Borgia
 l. 1. cap. 79

mens? Sed non fallunt: Nimirum humanarum hæc rerum vicissitudo est. Inunc, fragile illud forma bonum admirare. I, lutum hoc auro orna; i, pingue cutem; crispa capillos; stringe cincinnos, puella. Quæ etiam in viris sunt longè deformiora. Quanquam ita tonsæ sunt nunc & pileatæ, ita viriliter thoracatæ, seu nuptæ, seu nubiles famina; ac vicissim ita comtuli & cincinnatuli iuuenes, vt, si eos videas per fenestram prospicere, facilè in viris fæminas, & in fæminis viros autumes te intueri. Adeo monstra sunt & puellæ vt iuuenes tonsæ, & iuuenes vt femina compti, propriasq; præstigias forma & hic sexus sibi agnoscat, barbam acrius cadere, interuellere, circumdare capillum, disponere, etiam colorare canitiem, primamquamque subducere totius corporis lanuginem, pigmento quoque muliebri distinguere cetera pulueris cuiusdam asperitudine leuigare, tum speculum omni occasione consulere, anxie inspicere, cum tamen cognito Deo adempta placendi voluntate, per luxuria vacationem, omnia illa, vt ociosa, vt hostilia pudicitia recusantur. Sed de his iuuenum monstris satis superq; egi in secundo libro de Labyrintho, vbi eos monstro camelopardali cõparauit.

Tertull.
lib. cit.
cap. 8.

Lib. 2. de
Labyrinthi fraud.
cap. 3.

§. X.

§. X.

Boëtij de hominum in bestias mutatione
sententia.

In longam Iliadem opus excurret, si omnes hîc voluero enumerare similitudines, & nomenclaturas, quibus scriptores tam sacri, quàm profani, & populi vulgus singula mortalium vitia solent exprimere. Quoddam velut compendium accipe à Boëtio, & quod non vis dici, noli esse. Vide, inquit, ex aduersa parte hominum, qua improbos pœna comitetur, &c. Quidquid à bono deficit, esse desistit. Quo fit, ut mali desinant esse, quod fuerant. Sed fuisse homines, adhuc humani corporis species ostentat. Quare versimilitudinem, humanam quoque amisere naturam. Sed cum ultra homines promouere sola probitas possit, necesse est, ut quos ab humana conditione deiecit, infra hominis meritum detrudat improbitas. Euenit igitur, ut quem transformatum vitijs videas, hominem existimare non possis. Avaritia seruit alienarum opum violentus ereptor? Similem lupo dixeris. Ferox atq; inquietus linguâ litigijs exercet? Cani comparabis. Insidiator occultus surripuisse fraudibus gaudet? Vulpeculis exaquetur. Ira intemperans fremit?

Boët. l. 4.
de conso-
lat. Phil.
prof. 3.

N n 2

Leonis

Leonis animum gestare credatur. Pavidus ac fugax non metuenda formidat? Cervus similis habeatur. Segnis ac stupidus torpet? Asinum vivit. Lenis ac inconstans studia permutat? Nihil ab auibus differt. Fœdis immundisq; libidinibus immergitur? Sordida suis voluptate detinetur. Ita fit, ut qui, probitate deserta, homo esse desierit, cum in diuinam conditionem transire non possit, vertatur in belluam. Quod multò magis est prodigiosum, quàm si cicuratae belluæ vertantur quodammodo in homines, discantq; ire per extentum fanem, quod de elephantis refertur, & de alijs bestijs alia, quæ alioqui non videntur, nisi ab humana prudentia provenire. Meritò igitur & ego, mutato stilo, dicere possum;

Postquam cœperunt homines brutescere,
verso

Ordine, cœperunt hominescere bruta vicissim.

CAPVT